Forvaltningsrevisjon - Evaluering av omstillingsprosjektet "Nye muligheter" - bestilling

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Holtålen kommune	19.11.2026	36/26

Saksbehandler Ola Lund Renolen
Arkivkode FE-217
TI-&58
Arkivsaknr 25/427 - 3

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget bestiller et prosjekt knyttet til evaluering av omstillingsprosjektet «Nye muligheter».

1. Kommunestyrets vedtak legges til grunn for bestillingen:
   Det gjennomføres en uavhengig evaluering av omstillingsprosjektet «Nye muligheter», med utgangspunkt i prosjektets opprinnelige styringsdokument, målsettinger og forventede gevinster.

   Evalueringen skal særlig belyse:
   •Økonomiske konsekvenser: Prosjektets gjennomføringskostnader, realiserte og forventede innsparinger, samt økonomiske gevinster og eventuelle merkostnader på kort og lang sikt.
   •Menneskelige konsekvenser: Hvordan omstillingen har påvirket ansatte, herunder arbeidsmiljø, arbeidsbelastning, sykefravær, trivsel og medvirkning.
   •Tjenestekvalitet: Hvordan omstillingen har påvirket kommunens evne til å opprettholde forsvarlige tjenester, herunder konsekvenser for innbyggere og tjenestemottakere.
   •Måloppnåelse: I hvilken grad prosjektet har oppfylt målene og forventningene i det opprinnelige styringsdokumentet, og om gevinstene står i forhold til de økonomiske og menneskelige kostnadene.

   Evalueringen skal skille mellom dokumenterte resultater og forventede framtidige effekter, og synliggjøre både positive og negative konsekvenser på kort og lang sikt.

2. Revisor bes i forslag til prosjektplan redegjøre for prosjektets form, problemstillinger, metode og ressursbehov, herunder hvilke deler av kommunestyrets bestilling som kan gjennomføres som forvaltningsrevisjon og hvilke deler som eventuelt må behandles som evaluering eller undersøkelse.

Saksopplysninger
Kontrollutvalget har i henhold til leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge (RMN) en årlig timeressurs på 250 timer pr. år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i perioden 2024-2027.

Ny bestilling bør ses i sammenheng med kontrollutvalgets eget vedtak i sak 26/26: rullering av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunestyret behandlet kontrollutvalgets forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i sitt møte 21.10.2026 (PS 57/2026). Kommunestyret sluttet seg til kontrollutvalgets forslag og prioriteringer i forslag til ny plan.

Kommunestyret vedtok en presisering til det prosjektet som står øverst i planen - Midtveisevaluering i omstillingsprosessen med fokus på arbeidsmiljø og effekter.

Dette er kommunestyrets vedtak:

Det gjennomføres en uavhengig evaluering av omstillingsprosjektet «Nye muligheter», med utgangspunkt i prosjektets opprinnelige styringsdokument, målsettinger og forventede gevinster.

Evalueringen skal særlig belyse:

- Økonomiske konsekvenser: Prosjektets gjennomføringskostnader, realiserte og forventede innsparinger, samt økonomiske gevinster og eventuelle merkostnader på kort og lang sikt.
- Menneskelige konsekvenser: Hvordan omstillingen har påvirket ansatte, herunder arbeidsmiljø, arbeidsbelastning, sykefravær, trivsel og medvirkning.
- Tjenestekvalitet: Hvordan omstillingen har påvirket kommunens evne til å opprettholde forsvarlige tjenester, herunder konsekvenser for innbyggere og tjenestemottakere.
- Måloppnåelse: I hvilken grad prosjektet har oppfylt målene og forventningene i det opprinnelige styringsdokumentet, og om gevinstene står i forhold til de økonomiske og menneskelige kostnadene.

Evalueringen skal skille mellom dokumenterte resultater og forventede framtidige effekter, og synliggjøre både positive og negative konsekvenser på kort og lang sikt. Kontrollutvalget bes legge disse føringene til grunn ved utforming av mandatet for forvaltningsrevisjonen.

Vurdering
Når kontrollutvalget nå skal bestille en ny forvaltningsrevisjon, er det naturlig å ta utgangspunkt i prosjektet som har høyest prioritet i den nylig vedtatte planen.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kommunestyret har gjennom behandlingen av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll gitt konkrete føringer for prosjektet «Nye muligheter». Disse føringene bør tillegges betydelig vekt når kontrollutvalget utformer bestillingen. Når kommunestyret har vedtatt en såpass detaljert beskrivelse av formål og innhold i prosjektet, bør det foreligge tungtveiende faglige eller metodiske grunner dersom kontrollutvalget ønsker å avvike fra føringene i vedtaket.

Kommunestyrets vedtak er formulert som en evaluering av omstillingsprosjektet. Flere av spørsmålene som ønskes belyst er klassiske evalueringsspørsmål knyttet til konsekvenser, virkninger og måloppnåelse. Forvaltningsrevisjon bygger derimot på at revisors vurderinger forankres i revisjonskriterier. Dette skaper enkelte metodiske utfordringer ved gjennomføringen av prosjektet.

Kontrollutvalget bør på selvstendig grunnlag og gjerne i dialog med revisor vurdere kommunestyrets bestilling.

For at en forvaltningsrevisjon skal kunne gjennomføres i samsvar med gjeldende standarder, må revisor utlede revisjonskriterier knyttet til problemstillingene og de forhold som skal undersøkes. I kommunestyrets bestilling er det noen utfordringer i så måte.

Tema som prosjektstyring, gevinstrealisering, medvirkning og risikovurderinger er det uproblematisk å finne gode revisjonskriterier til. Det oppstår metodiske utfordringer når man kommer til formuleringer som å vurdere om gevinsten står i forhold til de økonomiske og menneskelige kostnadene. Dette vil i betydelig grad bero på skjønnsmessige vurderinger, og det kan være utfordrende å etablere objektive revisjonskriterier for slike avveininger.

Det er også utfordrende å belyse de menneskelige konsekvensene. Tema som trivsel, arbeidsbelastning og arbeidsmiljø kan undersøkes og beskrives, men det vil være krevende å fastslå i hvilken grad eventuelle endringer kan tilskrives omstillingsprosjektet alene.

Konklusjoner om årsakssammenhenger vil derfor kunne være usikre og gjenstand for ulike tolkninger.

I prosjektplanen kan revisor redegjøre for hvilke deler av bestillingen som kan undersøkes gjennom ordinær forvaltningsrevisjon, og hvilke deler som eventuelt må behandles mer beskrivende eller evaluerende. Kontrollutvalget vil deretter, gjennom behandlingen av prosjektplanen, kunne ta stilling til om kommunestyrets intensjoner er tilstrekkelig ivaretatt.

Konklusjon
Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget legger kommunestyrets vedtak til grunn for bestillingen. Samtidig bør revisor gis anledning til å vurdere hvilken metodisk tilnærming som best ivaretar de ulike elementene i bestillingen. Dette bør avklares i prosjektplanen, hvor revisor også redegjør for eventuelle begrensninger knyttet til revisjonskriterier, metodevalg og muligheten for å trekke sikre konklusjoner om årsakssammenhenger og effekter.